

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

Žalobce: Y. L., státní příslušnost Ukrajina
místo pobytu X.
zastoupený JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 5.12. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-448004/DO-2025, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil 5.12.2025 žalobci jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-448004/DO-2025, **byl nezákonný.**
- II. Žalovanému **se přikazuje**, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 5.12. 2025, evidované pod č. j. OAM-448004/DO-2025, nejpozději do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně, advokátce JUDr. Veronice Pupalové.

I. Předmět věci

1. Žalobce na počátku ozbrojeného konfliktu na Ukrajině dne 24. 2. 2022 setrval na Ukrajině. Žalobce se rozhodl žít v ČR společně se svými příbuznými a přáteli. Dne 20.10.2025 v rámci tranzitu dostal, „aniž by si to přál“ dočasnou ochranu v Rumunsku, proto dne 19.11.2025 zrušil svou dočasnou ochranu, o čemž v žádosti (i v žalobě) doložil potvrzení z rumunské ambasády ze dne 19.11.2025.
2. Žalobce tak tvrdí na tom, že nedisponuje v době podání žádosti žádnou DO. Ze zápisu z informačního systému přeloženého v rámci právního spisu žalovaným ze dne 5.12.2025, čj. OAM -44800421 DO-2025 si soud ověřil, že dočasná ochrana udělená v Rumunsku stále trvá.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

3. Žalobce se žalobou domáhá ochrany proti zásahu žalovaného spočívajícího v označení jeho žádosti jako nepřijatelné. Je toho názoru, že zásah žalovaného je nezákonný.
4. Žalobce konstatoval, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany v ČR, jeho žádost proto neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024–55. Dále uvedl, že v podobném případě vedeném pod sp. zn. OAM-0415944-11/DO-2024, MV-2690-9/OAM-2025, došlo k udělení pobytového oprávnění poté, co tehdejší žadatel své pobytové oprávnění v Rumunsku zrušil.
5. Stran soudní přezkoumatelnosti tvrzeného zásahu žalobce odkázal na bod 5 výše odkazovaného rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024–42. Upřesnil, že před válkou žil na území SR, měl zde povolený dlouhodobý pobyt, který mu byl dne 11.11.2023 automaticky prodloužen z důvodu války v jeho zemi. Žalobce se ale ze své vůle rozhodl žít raději v ČR, kde má příbuzné a přátele. Žalobce uvedl, že od roku 2023 na Slovensku „aktivně nepůsobí“ především nepodniká, podnikání řádně ukončil. K důkazu k žalobě připojil kopii cestovního pasu, s vyznačeným národním kódem UKR, Sdělení, které bylo připojeno k žádosti, v němž svou situaci popsal, Potvrzení o ukončení podnikání (s dobou podnikání od 2.8.2021 do 1.7.2025) Povolení k přechodnému pobytu na Slovensku vydaného za účelem podnikání dne 11.11.2021.
6. Je přesvědčen, že postup žalovaného představuje nezákonný zásah, k čemuž citoval bod 32 rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, podle kterého udělení dočasné ochrany ve smyslu Lex Ukrajina ve skutečnosti znamená poskytnutí oprávnění k pobytu na území ČR z dočasné ochrany, nejde o rozhodování o dočasné ochraně jako takové. Žalobce je přesvědčen, že jeho žádost měla být bez výhrady přijata a přezkoumána.
7. Žalovaný využil svého práva se k žalobě nevyjádřit.

III. Posouzení věci

8. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025 (bod 26) a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasilova* z 27. 2. 2025

k otázce přípustnosti je třeba bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. S tím ostatně souhlasil i žalovaný ve svém vyjádření. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.

9. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení, neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobce s ním po poučení soudem nevyjádřil nesouhlas. Naříditi jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 326/2022-88 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce u žalovaného podal a který se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalobce odkazoval na dohodu členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně¹. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382² (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Soud má proto za to, že jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo příslušný krajský soud v předchozích řízeních provedl dokazování.
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie (v Rumunsku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy

¹ Směrnice Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

² Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobci jako nepřijatelnou.

12. Situaci shodnou jako v nynější věci posuzoval městský soud již například v rozsudku **18 A 85/2025** z 10. 11. 2025. S odůvodněním tohoto rozhodnutí se desátý senát ztotožňuje a do značné míry je přebírá.
13. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu **požádal v jiném členském státě** Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému **byla udělena dočasná** nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který **je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě** Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3. (zvýraznil soud).
14. Soud shledal, že žalobce v žalobě nevznesl námitky, které by přímo zpochybňovaly postup žalovaného dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Přitom je to právě žalobce, kdo svými tvrzeními vymezuje rozsah nalézacího řízení ve věci ochrany před nezákonným zásahem. Pokud žalobce setrval na tom, že soud měl hodnotit vrácení jeho žádosti optikou § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, pak soud nemohl tento žalobcův požadavek z vlastní iniciativy měnit. Nemohl ho ani (hmotněprávně) poučit o tom, že v žalobě poukázal na nesprávný důvod nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. d) místo správného § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina]. Tím by totiž vystoupil z role nezávislého třetího. Bylo povinností žalobce, který se nechal zastoupit právní profesionálkou, aby v reakci na vyjádření žalovaného k žalobě vymezil konkrétní námitky, které by zpochybňovaly postup žalovaného dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.
15. Navzdory tomu, že žalobcovy námitky mířily na jiný rozhodovací důvod, jenž žalovaný v této kauze nevyužil [§ 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina], byly také samy o sobě způsobilé zpochybnit postup žalovaného dle nového § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Vymezil-li se žalobce proti tomu, že žalovaný shledal jeho žádost nepřijatelnou z důvodu získání dočasné ochrany v minulosti v Rumunsku [důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina], postačovalo na daném skutkovém a právním půdorysu k tomu, aby se soud zabýval zákonností nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Za úspěšností nedostatečně zacílených námitek žalobce totiž stojí vlastní konstrukce § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který se použije při splnění dvou samostatných podmínek, které je třeba kumulativně splnit (k tomu podrobněji dále).
16. Jakkoli v nynější věci se soud zabývá nepřijatelností žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d).
17. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS z 1. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 3. 4. 2025 a mnoha dalších. Městský soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37 z 13. 6. 2025). Desátý senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnohokrát odkázal. I když žalovaný konstantně polemizoval se závěry dubnové judikatury, během několika posledních měsíců nevznese racionální a závažné konkurující důvody, které by ji vyvrátily (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025-34 z 17. 7. 2025, bod 17 a násl.).

18. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti, na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stejně jak nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, již *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (první podmínka). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpravilo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (druhá podmínka).
19. Nejdřív stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze přeformulované a sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Dle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud odkazuje např. na již citovaný rozsudek 10 A 6/2025, body 15 a 16. Čl. 15 představuje minimální standard a čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak mylně namítá žalovaný. Jakkoli se tomu žalovaný brání, žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo že mu již jiný členský stát EU takové povolení udělil.
20. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit,

zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

21. Optikou první podmínky žalobce splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by jí ji předtím rumunské orgány neudělily. Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobce mohl opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobci vrátil žádost jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany v Rumunsku. Při „nabrání“ žádosti lze dle soudu vycházet pouze z toho, že žalobce splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Svědčí mu i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohl realizovat (k tomu podrobněji již odkazovanou judikaturu).
22. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 126/2025-28 z 11. 9. 2025, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žalobcovu žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
23. Konečně k **druhé podmínce**. V důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec *je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.*
24. Podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi *oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
25. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně *členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předávají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro*

přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.

26. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
27. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina není – ve světle práva EU – sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou *blíží* oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku č. j. 17 A 123/2025-26 z 21. 10. 2025, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení dle § 3 odst. 3 je oznámením *o riziku vyčerpání kapacit*, nikoli oznámením *o překročení kapacit* (srov. znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví *minimální* požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.
28. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Shora vyložené důvody brání tomu, aby se žalovaný zvoleným způsobem vymanil z prostředí vlády práva, které závazně vykládají soudy, a s využitím nového důvodu, jenž je však shodně jako předchozí nezpůsobilé důvody vázán na tutéž podmínku, nadále plošně odmítal žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení. V prostředí směrnice o dočasné ochraně a prováděcích rozhodnutí Rady, které velí k solidaritě členských států EU s Ukrajinou a jejími občany [mimo jiné recitál 4 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382], žalovaný svými opakovanými pokusy o nepřijetí stovek či tisíců žádostí

o dočasnou ochranu vystavuje celou ČR podezření ze soustavného nerespektování práva EU.

4. Závěr a náklady řízení.

29. Vzhledem ke shora uvedenému soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobci jeho žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému proto v souladu s petitum žaloby přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek žalobci vydat pobytové oprávnění.
30. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení plně úspěšný, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež v posuzovaném případě tvoří náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „*advokátní tarif*“) takto:
 - a) odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d)],
 - b) paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), a
 - c) částka 2 130 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek a) a b), zaokrouhlená na celé koruny nahoru, jelikož žalobkynin zástupce osvědčil, že je plátcem DPH (§ 137 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).
 Žalobci tudíž na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 12 270 Kč. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. ledna 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu